

NECROLOGIA

Rafael Ballester i Castell

Aquest conegut historiador era nascut a la ciutat de Mallorca en 1872. Doctor en història guanyà la càtedra de geografia i història de l'Institut de Palència, passà després al de Girona i més tard al de Valladolid, fins que demanà la jubilació en 1929. Es retirà a Tarragona on morí el mes d'agost de 1931. Entre els seus treballs d'història i geografia —algun dels quals com el *Curso de Historia de España* (Girona 1921) fou traduït al francès, i altres obtingueren una gran difusió, com *Cito, Iniciación al estudio de la Historia* (Girona 1917, 2.ª ed.)— recordarem com particularment útils a la història de Catalunya els següents: *Fuentes narrativas de la Historia de España durante la Edad Media (417-1474)* (Palma 1908) i *Bibliografía de la Historia de España. Catálogo metódico y cronológico de las fuentes y obras principales relativas a la historia de España desde los orígenes hasta nuestros días* (Barcelona 1921). Rafael Ballester en els seus viatges d'estudi per diverses nacions estrangeres havia ampliat els seus forts coneixements en les ciències històriques i en l'art i s'havia atret l'amistat d'il·lustres personalitats de països diversos. Entre nosaltres ha deixat fermes simpaties guanyades, en bona part, pel seu tracte cavallerívol i afectuós. — R. D'A.-M.

Sebastià Puig i Puig

Natural de Vilanova i Geltrú, on va néixer el 20 de gener de 1866, morí a Barcelona el 27 de gener de 1931. Seguí la carrera eclesiàstica al Seminari conciliar de Barcelona i la de Filosofia i Lletres a la Universitat catalana. Es doctorà en 1888. Ultra diferents càrrecs i distincions inherents a la seva carrera sacerdotal, assolí en 1899 la dignitat de canonge de la Seu barcelonina.

Fortament inclinat vers els estudis històrics s'hi va dedicar de ple durant els darrers trenta anys de la seva vida. Objecte especial de les seves investigacions fou la història eclesiàstica, sobre tot de la diòcesi barcelonina i dels seus pastors. La conferència que en 1915 donà a l'Associació d'Eclesiàstics amb el títol de *El Episcopologio Barcinonense* és un esquema de la gran obra que anava preparant sobre aquest punt, i constitueix utilíssim recull de dades i indicacions bibliogràfiques, minuciosos fins a l'excés. Les seves publicacions de més envergadura —carreus importants d'aquell gran edifici que construïa— són dos volums considerables. El primer és el que duu per títol: *Pedro de Luna último papa de Aviñón (1387-1430)*, publicat en 1920, obra voluminosa que donà a conèixer una quantitat remarcable de documents inèdits sobre l'antipapa, copiats en gran part de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona. L'obra es ressent de prolixitat, el caràcter exageradament apologètic del biografiat li dona una impromta que la perjudica, els documents donats a conèixer no són suficientment aprofitats; tanmateix cal reconèixer l'esforç que representa l'ampla investigació digne de lloança que dugué a terme el canonge Puig, el qual, d'altra banda, donà un gran exemple des del lloc que ocupava donada la seva dignitat capitular. L'altre volum és l'*Episcopologio de la Sede Barcinonense* (1929), en què segueix el camí obert pel P. Aymerich, però amb noves aportacions de vàlua.

Altres treballs històrics foren: *Martin V. Su itinerario de Constanza a Roma (1417-1420)*, discurs d'entrada a l'Acadèmia de Bones Lletres (1930). Recordem encara que el Dr. Puig i Puig va publicar un volum sobre el poeta Cabanyes.

La clerecia catalana perdé amb la mort del nostre canonge un dels seus més il·lustres membres; ell ha deixat un llarg estel de simpatia creada amb moltes obres bones durant una operosa vida. — R. D'A.-M.

Artur Masriera i Colomer

Va néixer a Barcelona el 16 de juliol de 1860 i hi va morir el 16 d'octubre de 1929. La seva obra de polígraf és extensíssima. Estava dotat d'una forta formació humanística i les nostres lletres li deuen traduccions d'Esquil, Teòcrit, etc.; són nombrosos els seus treballs dedicats a diferents